

LA DUMINICA A DOUĂSPREZECEA DUPĂ RUSALII:
TÂNĂRUL BOGAT. (MATEI 19, 16-26)

„Doamne, ce să fac ca să moștenesc viața de veci?” Iată o întrebare care ne chinuie pe toți. Ne chinuie pe noi călugării, care am lăsat toate ca să dobândim viața veșnică; vă chinuie și pe frațiile voastre, cei din lume, pentru că de aceea ați venit astăzi aici, ca să vă închinați cu căldură Domnului.

Vedem cu toții că viața ni se scurge și trece ca umbra și ca visul și tot așa știm că adevărata viață veșnică abia după moarte începe. Cu mintea noastră întunecată nu prea ne dăm seama ce este dincolo de groapă, totuși suntem așa de siguri că este o altă viață, cum suntem siguri de aceasta pe care o trăim. De atâtea ori ne-a spus-o Mântuitorul în Sfânta Evanghelie;

poți să te îndoiești de dumnezeieștile cuvinte? Iar cum este viața de dincolo, ne-a spus cel ce a fost răpit până la al treilea cer, marele apostol Pavel: „Ochi omenesc n-a văzut, ureche n-a auzit, mintea nu poate cuprinde și limba nu poate spune ce a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe Dânsul.” Cum să nu dorim, deci, viața veșnică și fericită, noi care trăim pe pământ viață cu scârbe și cu necazuri, cu boală, întristare și amărăciune? Cum să nu înseteze sufletele noastre după viața cea „fără întristare și fără suspin”, cum să nu strigăm și noi ca Psalmistul: „Cât doresc după locașurile Tale, Doamne! Sufletul meu suspină și tânjește după curțile Domnului; inima și trupul mi se istovesc de dorul Dumnezeului Celui Viu!”

De aceea și tânărul din Evanghelia de astăzi, deși în floarea vârstei, plin de putere și încărcat de bogății – ai zice, omul cel mai fericit din lume –, era totuși cu sufletul neîmpăcat. Nici tinerețea, nici bogăția nu-i aduceau liniștea dorită. Știa că toate acestea trec și ar fi vrut să fie sigur că nu va fi lipsit de adevărata fericire, de viața de veci. De aceea vine la Mântuitorul și-L întreabă: „Doamne ce să fac ca să dobândesc viața veșnică?” La care răspunsul Mântuitorului ne-a arătat și nouă, și pentru toate veacurile, calea către Împărăția Cerurilor: „De voiești să intri în viață, păzește poruncile.” Iată răspunsul cel aducător de nădejde și bucurie și asupra acestui răspuns vreau să zăbovim împreună astăzi.

Este firesc să ne întrebăm de la început: Care sunt aceste minunate porunci, care ne deschid porțile vieții veșnice?

În urma izgonirii din Rai, omenirea rătăcea în păcat și neștiință. Calea către cer o pierduse și nici o străduință omenescă nu era în stare să-i îndrepte pașii spre lumină. A trebuit ca Însuși Dumnezeu să-i arate calea; să-i dea învățătură adevărată și să-i pună hotar neabătut. Astfel a dat prin marele prooroc Moise cele zece porunci ale Vechiului Așezământ, scrise pe lespezi de piatră, ca să tămăduiască inima omului cea împietrită; apoi la plinirea vremii, a trimis pe Însuși Fiul Său, pe Hristos Domnul, Care ne-a adus poruncile Evangheliei. Iată deci ce sunt poruncile: învățătura, legea dată de Dumnezeu

oamenilor, spre a-i călăuzi fără greș spre viața cea veșnică și fericită. Mare binecuvântare, mare ajutor! De acum nu mai umblăm în neștire, nu ne mai temem de rătăcire, căci avem călăuză sigură poruncile. De aceea, cine vrea să dobândească Cerul trebuie să păzească poruncile. Fără împlinirea poruncilor nu este mântuire; cine le calcă să nu nădăjduiască la Cer. „De vrei să intri în viață”, ne învață Mântuitorul, „păzește poruncile!”

Dacă este așa, cine nu se va grăbi să întrebe: „Care-s poruncile, poruncile cele fericitoare, poruncile pe care le dorește sufletul meu să le îplinească?”

Să deschidem Sfânta Evanghelie. Iată-le:

- Împacă-te cu fratele tău; să nu apună soarele într-o mânia voastră.

- De te smintește ochiul, scoate-l; de te smintește mâna sau piciorul, taie-le: mai bine să fii orb, șchiop sau ciung decât să te lipsești de Împărăția Cerurilor.

- Nu vă jurați nicidecum, ci cuvântul vostru să fie da, da și nu, nu.

- Iubiți pe vrăjmașii voștri, că pe prieteni și pe rudeni și păgânii îi iubesc.

- Nu vă adunați comori pe pământ, că moliile le rod, rugină le strică, hoții le fură; ci adunați-vă comori în ceruri, unde le veți avea veșnic.

- Nu vă grijiți ce veți mânca și ce veți bea; Tatăl Cerească se grijește mai mult decât voi; ci grijiți-vă în primul rând de cele ale Împărăției Cerurilor și veți avea și cele pământești.

- Nu judecați și nu veți fi judecați; iertați și vi se va ierta.

- Toate câte voiți să vă facă oamenii, faceți-le și voi lor asemenea.

- Fiți desăvârșiți precum și Tatăl vostru cel cerească desăvârșit este.

Iată numai câteva din sfințitele porunci mântuitoare, lăsate de Domnul Hristos. Sunt multe? Da, sunt cu mult mai multe! Și oare toate trebuie împlinite? Toate! Trimițând pe ucenici la propovăduire, Mântuitorul le-a zis: „Mergând învățați lumea să păzească toate câte v-am poruncit vouă.” Iar

apostolul Iacov lămurește: „Cel ce va păzi toată Legea, dar va călca o singură poruncă, s-a făcut vinovat de toate.” Hristos n-a poruncit nimic de prisos, deci toate poruncile trebuiesc împlinite, fiindcă numai una sau câteva nu ne învrednicesc de Împărăție.

Dar va zice cineva, dacă sunt așa de multe, cine poate măcar să le țină minte? Și cine va putea să le îplinească pe toate, când omul este atât de prins cu grijile vieții și neputincios?

Așa întreba odată un frate pe părintele său duhovnicesc, îngrijorat ca și noi. La care sfântul i-a răspuns: „Da, sunt multe poruncile și toate trebuiesc împlinite. Însă Dumnezeu știind neputința noastră, le-a cuprins pe toate într-o singură. Odată a venit la Mântuitorul Hristos un învățător de Lege și L-a întrebat: „Învățătorule, care-i cea mai mare poruncă din Lege?” Și Mântuitorul a răspuns: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău, din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuți; în această poruncă este cuprinsă toată Legea și Proorocii.” Iată răspuns plin de bucurie: oricât de multe ar fi poruncile, toate sunt cuprinse, înmănunchate în porunca iubirii de Dumnezeu și de aproapele. În ea stă toată Legea, toată Evanghelia.

Mare este puterea dragostei! Dragostea este mai tare decât moartea, zice Sfânta Scriptură, iar Sfântul Evanghelist Ioan n-a găsit nume mai potrivit pentru Dumnezeu căci zice: „Dumnezeu este Dragoste.” Dragostea singură este în stare să deschidă porțile Cerurilor, iar fără de ea, toate faptele, toate virtuțile noastre sunt gunoi. Nu-i creștin care, să nu știe cuvintele înflăcărâte ale Sfântului Apostol Pavel: „De-aș grăi în limbi omenești și îngerești, de-aș avea darul proorociei, de-aș ști toate tainele, de-aș avea credință încât să mut și munții, de mi-aș împărți toată averea săracilor, de mi-aș da chiar și trupul să mi-l ardă, toate acestea fără dragoste sunt nimic, la nimic nu folosesc” (1 Cor. 13, 1-2). Cu această putere a dragostei au biruit și câștigat primii creștini pe păgâni. „Ia uitați-vă cât se iubesc!”, strigau păgânii plini de admirație pentru creștini.

De unde vine oare această atât de mare putere a dragostei? Toate virtuțile și toate faptele bune se încheie în lumea aceasta, numai dragostea nu încetează niciodată; ea ne însoțește și în viața veșnică, ba putem spune că abia acolo începe adevărata dragoste. Viața în dragoste este deci icoana vieții fericite din cer. Cei ce trăiesc în dragoste, încă de pe acum încep viața cea fericită și fără de sfârșit. Sfinții Părinți spun că acesta a fost scopul pentru care Dumnezeu S-a întrupat: ca să ne învețe cum să trăim în dragoste, dragostea fiind semnul adevăratului ucenic a lui Hristos: „Întru aceasta vor cunoaște oamenii că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste între voi.” Și Domnul ne-a învățat aceasta cu însăși pilda vieții, fiindcă ne-a iubit cu o dragoste fără măsură, până să-Și dea și viața pentru noi. De aici puterea cea mare a dragostei. Prin dragoste ne asemănăm cu Însuși Dumnezeu, Care este Dragoste; ne desăvârșim, că și El este desăvârșit; ne facem sfinți, precum și El sfânt este. Iar dacă trăim în dragoste, dacă suntem desăvârșiți și sfinți, iată că Împărăția Cerurilor a venit la noi, căci dragostea coboară cerul pe pământ. De aceea Mântuitorul ne-a spus că „Împărăția Cerurilor este înlăuntrul nostru” și ne-a învățat să ne rugăm: „Precum în cer și pe pământ.” Pentru a trece în Împărăția Cerurilor n-avem de pășit decât o singură treaptă: treapta dragostei.

Spune o istorioară că un cerșetor a stat douăzeci de ani într-o colibă la margine de drum, cerând pomană de la trecători, tot dorind să se pricopsească și el cândva. Dar viața lui i s-a scurs și a murit sărac. Vecinii, văzând că el a rămas tot sărac, cu toată milostenia primită, și-au închipuit că cerșetorul a ascuns banii în pământ. Săpând ei adânc în colibă, au găsit în adevăr o mare comoară, dar nu erau bani ascunși de cerșetor, ci o comoară a unui rege de demult. Săracul cerșise toată viața și murise sărac, fără să bănuiască că foarte aproape, chiar în bordeiul lui, se afla o mare comoară.

Așa suntem și noi creștinii, căutăm Împărăția lui Dumnezeu pe căi greșite și împărăția este foarte aproape de noi,

înlăuntrul nostru chiar, însă din pricina neștiinței și a nepăsării rămânem mereu afară de Împărăție.

Domnul Hristos ne-a dat poruncile, care ne asigură calea către viața veșnică. Mai mult: știind El neputința noastră, le-a înmănuncheat pe toate în porunca dragostei de Dumnezeu și de aproapele; ba a mers și mai departe: a legat iubirea de Dumnezeu de dragostea de aproapele zicând: „Ceea ce ați făcut aproapelui vostru, Mie mi-ați făcut.” Fiindcă cine nu iubește pe aproapele său pe care îl vede, cum va putea iubi pe Dumnezeu pe care nu Îl vede?” Nu se poate dragoste de Dumnezeu fără dragoste de aproapele. Sfântul pustnic Ioan Colov zicea: „O casă nu se zidește de sus în jos, ci de la temelie în sus.” Fiind întrebat ce înseamnă acest cuvânt el răspunse: „Temelia este aproapele, pe el trebuie să-l câștig și să-l folosesc întâi, că de dânsul sunt atârinate toate poruncile lui Hristos.”

Dar care sunt semnele dragostei de aproapele? Tot Sfântul Apostol Pavel ni le spune: „Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se întărită, nu gândește răul, nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr; toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.” Acestea sunt semnele dragostei de aproapele.

Să ne uităm acum la faptele noastre dacă au pecetea cuvântului apostolesc. Dacă da, atunci suntem aproape de dragoste; dacă nu, suntem departe de dânsa. Iar fără dragoste nu putem avea nădejde de mântuire. Cine oare nu-și dorește din toată inima viața de veci? Dacă toți o dorim, să știm bine și să nu uităm: singura cale către Cer este calea dragostei. Dacă aceasta nu-i cu putință, nu-i posibilă nici mântuirea.

Ne hotărâm adesea pentru lucrul bun, dar repede uităm hotărârea luată, ne slăbănogim și ne întoarcem la vechiul fâgaș. De obicei când cineva vrea să-și aducă aminte de un lucru, pune un semn undeva ca să-i trezească amintirea. Să vă dau și eu un semn, ca mereu să vă aduceți aminte de porunca dragostei.

Cred că nu-i nimeni între frațiiile voastre care să nu poarte la gât sfânta Cruce. De ce oare tot creștinul poartă Crucea la piept, de ce punem crucea pe case, la răspântii și pe înălțimi ca

să fie văzută de departe? De ce ne însemnăm cu sfânta Cruce dimineața, seara, la lucru la masă și în toate împrejurările vieții? Fără îndoială pentru că ea, Crucea, este armă puternică împotriva dracilor și ne apără de rele. Da, așa este, dar nu este numai atât. Crucea este semnul lui Hristos, cu ea ne-a răscumărat, pe ea S-a răstignit și Și-a vărsat scumpul Său Sânge pentru mântuirea lumii. Crucea este semnul dragostei lui Hristos pentru noi. „Așa de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât și pe Fiul Său L-a dat pentru ea.” Deci, de aceea purtăm crucea la piept, de aceea o punem pe înălțimi și la răscruci, de aceea ne însemnăm mereu cu ea, ca mereu să ne aducem aminte de dragostea lui Hristos pentru noi.

Deci, frate creștine, te-ai hotărât să faci faptele cele bune ale dragostei? Ai ca semn de aducere aminte Sfânta Cruce. Te îndeamnă diavolul la păcatul desfrânării? Du repede mâna la Crucea de pe piept și zi: Hristos a murit pe dânsa pentru mine și pentru aproapele și eu să-L batjocoresc cu nerușinarea mea! Ești ispitit să te răzbuni, să furi, să ții minte răul, sau altă faptă rea să faci? Privește la semnul dragostei lui Hristos și zi întru sine: Hristos să sufere Crucea pentru mine și eu să mă las batjocorit de satana? Hristos mă rabdă, mă iartă, mă așteaptă și eu să nu fiu îngăduitor cu fratele meu? Pune mâna pe crucea de la piept și poartă-te cu fratele cum se poartă Dumnezeu cu noi.

Inima noastră a tuturor, fraților, râvnește la curțile Domnului. Calea către ele este calea poruncilor Domnului, care toate sunt cuprinse în porunca dragostei. Să ne aprindem inimile de sfânta dragoste, să ne deprindem de pe acum a trăi în dragostea pe care dorim să o trăim întru Împărăția Cerurilor. Tâlharul cel cu inima bună și cu dragoste de Dumnezeu a auzit cuvântul cel prea dorit: „Azi vei fi cu Mine în Rai.” Să purtăm și noi cu bucurie crucea dragostei Domnului Hristos, ca să ne învrednicim a fi de-a pururi cu El, întru desfătarea bunătăților pe care Le-a gătit celor ce-L iubesc pe Dânsul. Amin.